

INSPIRATIONSMATERIAL

JAG ÄLSKAR DET HÄR LANDET AV PETER TURRINI

ÖVERSÄTTNING OCH TEXTBEARBETNING ULF PETER HALLBERG | REGI OCH BEARBETNING MELANIE MEDERLIND

SCENOGRAFI OCH KOSTYM MARIE OLSSON | LJUS CARINA PERSSON | MASK ROSALIE SELLBERG

Det här är ett inspirationsmaterial som du kan använda i undervisningen inför eller efter teaterbesöket. Det innehåller allt från artikel- och litteraturtips till diskussionsfrågor. Vi hoppas att detta kan hjälpa dig i arbetet med att hitta olika öppningar till diskussioner om föreställningen.

INNEHÅLL

1. Handling
2. Vem är Peter Turrini
3. Nigeria
4. Att söka asyl
5. Svenskarnas syn på Sverige
6. Vänskap mot alla odds
7. Litteraturförteckning Peter Turrini
8. Lästips
9. Filmtips

1. Handling

Det handlar ju helt och hållet om kärlek, eller hur? Kärleken är vår lycka och vår olycka, (Den lille mannen, tredje akten.)

Den unge Beni flyr från oroligheterna i hemlandet Nigeria. Av en svensk sjöman har han lärt sig en mening på svenska: "jag älskar det här landet". Orden ska lösa allt när Beni kommer till Sverige.

När Beni anländer till Sverige grips han på flygplatsen och sätts i förvar. Han har inga papper på vem han är eller var han kommer ifrån och kan bara säga en mening på svenska: "jag älskar det här landet". Men svenskarna Beni träffar förstår honom inte utan känner sig i det närmaste hotade av hans ord. Det är bara Janina, en modig och kärleksfull städerska från Polen, som lyckas få Beni att öppna sitt hjärta. Janina älskar också Sverige och hon är fast beslutet att introducera det bästa av den svenska kulturen för Beni: sju sorters kakor och ett stort utbud av rengöringsmedel. Mellan Beni och Janina utvecklar sig en varm vänskap.

De små människorna och det stora samhället kolliderar i Peter Turrinis varma, komiska pjäs om en flykting som påminner om en flyttfågel och bara har ett lockrop: "jag älskar det här landet".

2. Vem är Peter Turrini?

Peter Turrini är välkänd i den tyskspråkiga världen, och vid sidan av nobelpristagaren Elfriede Jelinek är han en av Österrikes mest betydelsefulla och spelade dramatiker. Turrinis dramatik står för humor och en aggressiv samhällskritik. Han beskriver själv sina pjäser som tragikomiska.

Peter Turrini föddes 1944 i Kärnten, Österrike. Han tog sin studentexamen 1963 och hade fram till 1970 olika arbeten som bl a metall- och lagerarbetare. Efter ett sabbatsår på den grekiska ön Rhodos, skrev han sin första pjäs *Råttjakt* 1967. Den hade premiär 1971 på Burgtheater i Wien, och Turrini blev berömd över en natt. Pjäsen därefter hette *Grisslakt*. Sedan 1971 arbetar han som frilansande författare, huvudsakligen i Wien. Turrini har skrivit ett tjugotal pjäser, därtill flera filmmanus, hörspel, essäer och diktsamlingar. Mellan 1974 och 1979 skrev han manus till en TV-serie i sex delar som hette *Alpsagan*.

Människor som står utanför samhället är återkommande i Turrinis pjäser: de fattiga, de gamla, de misslyckade. Hans vilja att skildra utanförskap grundar sig i uppväxten som son till en italiensk gästarbetare i den österrikska delstaten Kärnten. Turrini har sagt att Nationalsocialismens anda fortfarande var härskande i den österrikiska provinsen efter kriget: *Hitler var död, men hans ande levde kvar i våra familjer*.

Turrinis pjäser är trots sin mörka syn på samhället inga undergångspjäser. För en stund, kanske bara ett ögonblick, är figurerna nära att nå sin längtan. Peter Turrini är i grunden humanist. Nobelpristagaren Elfriede Jelinek har sagt om honom att: *han skriver om obekanta bekantheter, dvs att han säger vad alla vet, så att alla ska känna att de vet det*.

3. Nigeria

Vill ni veta mer om Nigeria? Gå då in på följande sidor;

Afrikagruppernas hemsida: <http://tinyurl.com/3zf9h>

Amnestys hemsida: <http://tinyurl.com/6ljc4>

Utrikespolitiska institutionen: <http://tinyurl.com/6al9g>

4. Att söka asyl

Efter översättning och textbearbetning av Ulf Peter Hallberg är handlingen i pjäsen förlagd till Sverige. Regissören Melanie Mederlinds tanke är inte att göra en realistisk skildring av vad som händer när en flykting kommer till Sverige för att söka asyl. De personer som Beni träffar symboliserar snarare hur man som svensk ser på sitt land.

På Migrationsverkets hemsida under informationsmaterial kan man ladda ner information om asyl, arbetstillstånd m.m. *Vad händer när man kommer som asylsökande till Sverige? Vad är det som gäller?*

Det finns också en artikel på Dagens Nyheters hemsida. I artikeln gör riksdagens flyktingpolitiska nätverk

ett besök på Migrationsverket, de diskuterar också nya förslag vad gäller flyktingpolitiken.

I Malmö bor 269 100 människor (2005-01-12) och av dem är 25 % födda i ett annat land. 65 % av alla födda i utlandet är svenska medborgare. Det finns 164 länder representerade i Malmö. Vill du veta mer om Malmöns befolkning finns statistik på Malmö stads hemsida. Klicka på Fakta om Malmö och Statistik.

Läs mer på nätet:

<http://www.migrationsverket.se>

<http://www.malmo.se>

”Pappren i ordning sällsynthet” Artikel ur *Dagens Nyheter* av Ewa Stenberg <http://tinyurl.com/6hvx8>

5. Svenskarnas syn på Sverige

”Jag älskar det här landet” – orden som ska hjälpa Beni i sitt nya land får snarare motsatt verkan på de svenskar han möter.

Hur ser du/ni på Sverige? Vågar vi vara stolta över vårt land?

Var går gränsen mellan stolthet och nationalism?

Kanske är du/ni uppväxta eller har bott i ett annat land. *Vilka är skillnaderna?*

Beni möter Janina som också älskar Sverige. *Hur försöker hon få Beni att älska Sverige?*

Läs mer på nätet

”Peter Johansson vädrar det svenska rummet” Artikel ur *Sydsvenskan* av Lilith Waltenberg.

<http://tinyurl.com/3kgff>

”Blott Sverige nya svenskar har” Artikel ur *Dagens Nyheter* av Bo Madestrand. <http://tinyurl.com/6lje2>

”Våga vifta med flaggan, svenskar!” Artikel ur *Dagens Nyheter* av Mohsen Hakim. <http://tinyurl.com/65ks3>

”Svenskhet hänger inte på majstång” Artikel ur *Dagens Nyheter* av Petter Beckman.

<http://tinyurl.com/4xypw>

”Vad är svenskhet?” Artikel ur *Sesam* av Nima Daryamadji. <http://tinyurl.com/3nurb>

6. Vänskap mot alla odds

Pjäsen handlar om utanförskap, ensamhet och vänskap. Alla rollfigurer i pjäsen är ensamma. Beni och Janina hittar varandra trots en stor åldersskillnad, och att de kommer från olika kulturer och inte talar samma språk.

Kan du beskriva Beni och Janinas kärlek? Hur utvecklas den?

Är deras vänskap realistisk eller bara ett vackert önsketänkande?

Vilka fördelar och nackdelar kan det finnas i ett förhållande som Beni och Janinas?

ÅLDERSSKILLNAD VAR VANLIGT FÖRR

Innan det fanns pensionssystem var det inte alls ovanligt att kvinnan var mycket äldre än sin man. För de anhöriga var det ofta en stor lättnad när en änka eller änklings gifte om sig med någon yngre – då slapp de ekonomiska bekymmer. Särskilt vanligt var det att en ung präst tog över både prästgården och prästänkan, som kunde vara 30

år äldre. Det pågick fram till början av 1800-talet. Runt förra sekelskiftet var det vanligt i borgarklassen att männen var 20 år äldre än sina fruar. Det berodde på att statstjänstemännen hade låga ingångslöner och väntade till 40-årsåldern med att sätta bo. Då friade de ofta till sina kollegers döttrar.

Källa: David Gaunt, professor i historia

Läs mer på Aftonbladet <http://tinyurl.com/3jccg>

7. Litteraturförteckning Peter Turrini (urval)

Rozznjogd (Råttjakt), 1967, producerad i Wien, Österrike, Volkstheater, 1971.

Zero Zero: Ein Kunst-Stuck, producerad i Wien, Österrike, Theater an der Wien, 1971.

Sauschlachten (Grisslakt), producerad i Lentz, Österrike, 1974.

Der tollste Tag: Frei nach Beaumarchais, producerad i Darmstadt, Tyskland, Landestheater, 1972.

Kindsmord, producerad i Klagenfurt, Tyskland, Stadttheater, 1973.

Die Wirtin: Frei nach Goldoni, producerad i Sessler, Österrike, 1978.

Phonoptical: Terror, producerad i Villach, Tyskland, Studiobühne, 1974.

Josef und Maria, producerad i Wien, Österrike, 1980.

Alpensaga, baserad på TV-serien Die Alpensaga, Tyskland 1980.

Die Bürger, producerad i Wien, Österrike, Volkstheater, 1982.

Campiello: Frei nach Goldoni, producerad i Wien, Österrike, Volkstheater, 1982.

Faust III: Eine Komödie, teils teils, producerad i Wien, Österrike, Theater Nero im Theater im Künstlerhaus, 1987.

Die Minderleister, producerad i Wien, Österrike, Akademietheater, 1988.

Grillparzer im Pornoladen, producerad i Berlin, Tyskland, Berliner Ensemble, 1993.

Die Schlacht um Wien: Schauspiel in drei Akten, producerad i Hamburg, Tyskland, 1995.

Endlich Schluß: Ein Monolog, producerad i Wien, Österrike, Akademietheater, 1998.

Kasino, ein Tanzspiel, producerad in Wien, Österrike, Kasino am Schwarzenbergplatz, 2000.

Die Eröffnung, producerad i Bochum, Tyskland, Schauspielhaus, 2000.

Ich liebe dieses land (Jag älskar det här landet), Frankfurt, Tyskland, Suhrkamp 2001.

8. Lästips

Om Peter Turrini

Robinson, Gabrielle, "Slaughter and Language Slaughter in the Plays of Peter Turrini", *Theatre Journal*, May, 1991 (på engelska).

Peter Turrini i samtal med Gerhard Moser, "Von Kraus zu Haider", *ON Kultur*, mars 2001 (på tyska).

Om svenskhet och nationalism

Arnstberg, Karl-Olov, *Svenskhet: den kulturförnekande kulturen*, Stockholm 1989.

Bengts, Marie, *Den svenska koden. Bra att veta för nya och gamla svenskar*, 2001.

Bråkenhielm, Carl Reinhold (red.), *Världsbild och mening – en empirisk studie av livsåskådningar i dagens Sverige*, 2001.

Norström, Eva, *I väntan på asyl – retorik och praktik i svensk flyktingpolitik*, Umeå 2004.

Tell, Johan, *Lagom – sanningar och myter om det vi kallar svenskt*, Stockholm 2004

9. Filmtips

Följande filmer har regissören Melanie Mederlind inspirerats av i sitt arbete med *Jag älskar det här landet*.

Fassbinder, Rainer Werner, *Rädsla urholkar själen*, 1974.

Haynes, Todd, *Far from heaven*, 2002.

Sirk, Douglas, *All that heaven allows*, 1955.